

Po Cambridgei je už vagón prázdny. Martha má stolík len pre seba, zostali na ňom hrkotajúce plechovky a prázdne obaly od lupienkov. Vlak sa trmáca do ďalšej stanice, potom do ďalšej a ďalšej, zakaždým sa zopár ľudí rozprúchne do miest, ktoré akoby boli zasadené uprostred ničoho. Na staniách je len jedno malé okienko, zopár zaparkovaných áut, za stanicou skupinka nenápadných striech. Medzi zastávkami vidieť iba otvorenú zelenú krajinu, zakaždým mizne za nimi. Martha zdvihne telefón, aby Clemovi odpísala, že zavolá, len čo bude môcť, no nemá signál. Zdá sa, že sa stratil v nekonečných poliach zahalených dažďovými oblakmi, ktoré sa ťahajú, kam až oko dovidí.

Keď vlak zastaví v King's Lynn, s Marthou vystúpi už iba žena so spiacim batolaťom v kočíku, starší pán, ktorý ani zďaleka nemá pevný krok, a dve tínedžerky, zavesené do seba, sa hlasno a samopašne smejú. Onedlho všetci zmiznú. Martha sa obzerá. Je tu ešte jedno prázdne nástupište a za ním zastrešená cestička smerujúca k zvláštnej ulici s nepretržitou jednosmernou premávkou. Marthy sa zmocní neistota.

Prečo chcel jej otec prísť práve sem? A hlavne – čo tu robí ona?

Keď vychádza zo stanice, všimne si kaviareň. Nakukne dnu, vidí dlhý pult, pár kusov borovicového nábytku natretého lakom a zopár drevených stropných ventilátorov, ktoré vyzierajú ako vrtule starého lietadla. Zatlačí a otvorí dvere.

Žena energickými, krúživými pohybmi utiera pult, akoby sa práve chystala zatvoriť. Martha si najprv myslí, že je jedinou zákazníčkou, potom si všimne muža sediaceho v rohu. Širokú tvár mu pokrýva nesúmerné blondáve strnisko, na sebe má tričko Metallica. Z posledného kúska sendviča mu vytrča nad rozloženými novinami mastný plátok slaniny. Jej vôňa

Marthe hned' pošteklí žalúdok, uvedomí si, aká je hladná. Odloží kufor a ponáhla sa k pultu. Žena si vzdychne, ale zapíše si jej objednávku, odtrhne list zo zápisníka a bez slova ho podá cez okienko.

Prejde minúta, dve... Martha nevie, čo má robiť. Má si ísť sadnúť a čakať, že jedlo jej prinesú? Rozhodne sa, že počká. Prešľapuje z nohy na nohu, pozoruje ženu, ktorá balí nádoby s tuniakom a majonézou do potravinárskej fólie. Okrem stláčacích fliaš s kečupom a horčicou si všimne aj priesvitnú škatuľku s kartičkami. Opatrne si jednu vezme. Je na nej nápis *Colinove autá* a pod tým telefónne číslo.

„To je taxislužba?“ Žena prikývne. Na okamih mala na tvári výraz, akoby chcela niečo povedať, vtom sa otočila – v okienku práve pristál tanier. Kým ho podala Marthe, ten výraz sa stratil.

S laktami opretými o stôl si odhrýza zo sendviča. Je taký dobrý, že chvíľu nemyslí na nič iné. Slanina je hrubá, ružová, so zlatistými chrumkavými okrajmi, z chleba jej na prstoch ostávajú stopy múky. Zatiaľ kým je, prezerá si kartičku. Potrebuje taxík, táto možnosť nie je o nič horšia než ktorákoľvek iná. Vytiahne telefón, vytuká číslo. Z rohu miestnosti sa rozozvučia úvodné tóny elektrickej gitary a Martha zrazu presne vie, čo sa stane o necelú sekundu.

„*Colinove autá*.“ Muž v tričku Metallica nezdvihol oči od novín a potom, čo sa prihlásil, si ešte odhrýzol kúsok sendviča.

„Zdravím,“ povie Martha. „Potrebujem sa dostať do Wellsu. Wells-next-the-Sea,“ dodá pre istotu, keby existoval ešte nejaký ďalší Wells. Celý názov vysloví pomaly, precízne. Muž pomaly zdvihne strapatú hlavu. Keď si všimne Marthin váhavý úsmev, postupne prestane prežúvať a prehltnie.

„Na kedy to chcete?“ Aj keď sa už pozerá na Marthu, telefón má stále priložený k uchu.

Ukáže na svoj tanier. „Myslím, že o päť minút môžem vyzaziť. A čo vy?“

O desať minút sa už usádza na sedadlo spolujazdca v Colinovom modrom forde. Rozlieha sa v ňom chemická napodobenina kvetinovej vône, nedokáže však úplne prekryť pach nikotínu. Za prevodovou pákou je veľké balenie žuvačiek. Keď Colin odloží noviny na prístrojovú dosku, roztrhne balíček a ponúkne Marthe žuvačku. Odmietne. Sedieť vedľa neho je trochu zvláštne, ako keby boli priatelia, ba možno aj pár, ale keď prichádzali k autu, Colin ju prekvapil otázkou: „Dozadu či dopredu?“ Kým Martha pochopila, čo tým myslí, a rozmýšľala, či by od nej bolo neslušné zvoliť si sedadlo vzadu, Colin jej otvoril predné dvere a uložil ruksak a batožinu do kufra.

Vyrazia cez mesto a Martha si na milimeter pootvorí okno, aby vpustila trocha čerstvého vzduchu. Kvapôčky dažďa stekajú po okne, pripomínajú plávajúce žubrienky. Kontúry mesta majú melancholický nádych. Úzke cesty, skromné budovy a malé autá budia dojem, že niekto stlačil toto mesto dokopy, aby sa zmestilo na menšiu plochu. Colin odrazu zabočí na širokú cestu, ktorá akoby siahala na míle ďaleko. Nikde ani náznak, kam cesta vedie. Stavby miznú v diaľke, na všetky strany sa rozťahujú polia ohradené nízkymi múrikmi a ocelovosivé oblaky. O štyridsať minút sa Colin zasekne uprostred vety a ukáže z okna. „Sme tu,“ povie. „Toto je Wells.“

O chvíľu nato auto spomalí, ide slimačím krokom, aby sa vyhli skupinám chodcov na rušnej hlavnej ulici. Niektorí si nesú škatuľky s rybou s hranolčekmi a jedia rukami, iní posedávajú na nízkom múriku oddeľujúcom cestu od úzkeho parkoviska pozdĺž prístavu. Aj keď už prestalo pršať, mnohí majú

stále na sebe farebné pláštinky alebo priesvitné pršiplášte. Malé deti sa pohodávajú na rukách dospelým alebo pobehujú rodičom okolo nôh, mávajú kornútikmi so zmrzlinou, štuchajú do seba. Na strane od vnútrozemia popri chodníku stoja bufety a stánky s rýchlym občerstvením. Je tam aj darčekový obchod s výkladom plným pohľadníc a keramiky, dokonca aj otvorená herná pasáž, nad vchodom svieti neónový nápis.

Marthu upúta niečo iné. Fľaškovozelená hala, alebo niečo tomu podobné, je zavesená vysoko nad premávkou, skláňa sa zo stroho vyzerajúcej budovy smerom k prístavu.

„Preboha, čo je tamto?“

„To je portál,“ povie Colin. „Na prepravovanie obilia zo sýpky na lode.“ Zrejme to vysvetľoval často.

„Na prepravovanie obilia?“ Martha je pripravená dať sa očariť. Keď prechádzajú popod to, vykručia krk. „Ale... počkať,“ ukáže nahor, „sú tam závesy!“

Colin pokrčí plecami: „Bola to sýpka. Teraz sú tam byty.“

„Aha.“

O chvíľu nato sa cesta stočí ostro do vnútrozemia. Keď si Martha všimne, že práve prešli celú dĺžku pobrežia, uvedomí si niečo znepokojujúce. „Zastavte!“ chytí Colina zdesene za rameno, „môžete zastaviť, prosím vás?“

Colin zabočí na príjazdovú cestu penziónu a Martha sa pootočí na sedačke, aby sa pozrela dozadu. Mliečny slnečný svit sa dvíha od nábrežia a vrhá svetlo na rybárske lode a siete uložené na móle, pavučinové vybavenie jacht a malé živé člny, napchaté medzi nimi. Zamračí sa, znepokojene pozrie na Colina: „Myslela som si, že tu je aj pláž?“

Keď Colin prikývne, uľaví sa jej. „Je tu pláž.“ Ukáže k západnému koncu prístavu – Martha vidí iba prieplav do otvoreného mora. „Je to kus cesty, ale stojí to za to.“

„Och,“ povie Martha, „chcela by som sa tam pozrieť.“ Zbytočne natáhuje krk. „Samozrejme, ak sa mi ju podarí nájsť.“

Nasleduje krátke, očakávajúce ticho, potom Colin zaradí rýchlosť a otočí sa tým smerom, odkiaľ prišli.

Cesta od nábregia je až nečakane dlhá, ide úplne rovno, po medzi vysokú hrádzu a nekončený pás smaragdového močiara. Oproti im ide prúd premávky a ustatí chodci s taškami, z ktorých trčia veci, v rukách nesú mokré oblečenie. Všetci sa už zrejme vracajú.

Colin zaparkuje pri zanedbanej kaviarni, ukáže na niekoľko borovic na dunách pred nimi. „Môžete ísť tamtým smerom. Alebo,“ ukáže na vzdialenejší koniec vyprázdňujúceho sa parkoviska, kde cestička zachádza do porastu, „môžete prejsť cez les a potom rovno na pláž.“

Martha prikývne. Dvere má už napoly otvorené, takmer cíti sviežosť otvoreného priestoru. „Čo budete zatiaľ robiť?“

Colin sa načiahne za žuvačkou a novinami. „Ja sa tu nejakو zabavím.“

V polovici cesty cez najbližšiu dunu sa Martha zastaví, vyzuje si sandále. Kým rozopína remienky, udržiaa rovnováhu na druhej nohe. Pomyká prstami na nohách a zaborí ich do piesku. Je teplejší, než čakala, a jemnejší. Zamatová, sypká deka. Cíti, ako sa jej zhíňa pod klenbami chodidiel, svaly sa pri chôdzi natáhujú, pracujú. Je taká zaujatá, že sa ani nestihne pripraviť na to, čo ju čaká, keď sa pred ňou pláž otvorí.

Pri tom pohľade zastane. Deň sa predtým zdal jednotvárny, fádny, počasie mierne. Ale tu sa svetlo zlatisto leskne a vytvára matné žlté sklíčko, cez ktoré pobrežie žiari a ligoce sa. Niekde v strede je už odliv a modrosivý pás mora za sebou zanechal

jazierka ako zrkadielka, v ktorých postávajú čajky a lovia rozťahané chaluhy. Posledné rodinky sa balia, vyprašujú deky, zbierajú bundy a rozhádzané topánky.

Martha kráča popri vode, zamieri k valu uprostred pláže. Vyliezt' naň je ťažšie, než si predstavovala, keď sa vyštvára hore, nemotorne si sadne do piesku. Odtiaľto teraz vidí celé pobrežie a zástup plážových domčekov, ktoré obopínajú brázdou medzi plážou a borovicami ako náhrdelník. Jeden vedľa druhého, každý inej farby, inej výšky, obklopené temnotou stromov za nimi. Najbližšie štyri týždne, pomyslí si, je jeden z nich môj. Čaro tej situácie ju zrazu naplní neočakávanou radosťou. Kútikom oka dovidí na more, ku ktorému je obrátená bokom. Kanál smerujúci do prístavu a rovno pred ním kus otvoreného mora, more sa jej pred očami hýbe a prevaľuje ako živý tvor.

Chvíľu sa snaží rátať domčeky, ale nevie sa sústrediť na čísla. Jej myseľ zmáha rovnaký nepokoj ako nepokoj mora, ktoré nedokáže prestať pozorovať. Celý život bola presvedčená, že úlohy v ich rodine boli pevne zadelené: mama oddane vytvárala domov; ona bola romantická duša, ktorá to pokašľala, a Elizabeth nadaná matematicka, ekonómka, víťaziaca karieristka. Aj keď príbeh jej otca, teda aspoň časť jeho dospelosti, im bol všetkým dobre známy: štipendium na štúdium na vysokej, pozícia úradníka – zamestnal sa, no po šiestich mesiacoch si založil vlastnú firmu so zrubmi, predával ich ako dovolenkové chalupy. A nakoniec rozhodnutie všetkého sa vzdať a pustiť sa do politiky. Do lokálnych sporov a debát, kvôli ktorým voliči kloпали na dvere práve vtedy, keď si sadli k večeri. Martha ešte stále počuje mamin povzdych, keď položila svoj obrúsok na stôl a vrátila sa do kuchyne uvariť kávu. Tie predstavy sa pomaly strácajú, sprievodná hudba utícha a jej sa zdá, že otcov život sa odohral

za zahmleným oknom a niektoré jeho časti, tie dôležité osobné časti, si jeho dcéry nikdy nevšimli.

Martha si naberie do dlane piesok a pozoruje, ako sa jej sype pomedzi prsty. Ticho je tu iné, na podobné ticho si nedokáže spomenúť. Je iné než napäté prázdne ticho, keď v noci vypne televízor, alebo priepastné ticho, ktoré ničí jej rozhovory s Janey. Je dokonca iné aj ako neisté ticho v jej triede. Toto ticho je nekonečné. Ako vankúš, do ktorého môže položiť hlavu. Niekde v diaľke počuje, ako nejaký muž volá na svojho psa, ale ten hlas je slabučký, nemôže prebiť silný a istý pokoj pláže.

Mohla by tu sedieť aj hodiny, pomyslí si, no hneď si uvedomí, že nič také urobiť nemôže, samozrejme, veď Colin nebude prežúvať žuvačky a čítať noviny donekonečna. Čoskoro sa môže rozhodnúť, že viac nebude zaháľať, veď tým len prerobí, a nechá ju tam. Až v tom momente jej dôjde, že všetku svoju batožinu – oblečenie, telefón, kreditné karty aj pas – nechala u človeka, ktorého stretla iba v to popoludnie. Nevie dokonca, ani aké má priezvisko.

Vyskočí na nohy, srdce sa jej rozbúši. Šmahom si zo šiat opráší piesok a prinúti sa do kostrbatého poklusu k vzdialeným stromom.